

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și umbra de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poștei Nr. 2.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poșta și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Invitare de abonament
la
„TRIBUNA“Cu 1 Ianuarie v. 1897 încep
nouve abonamente lunare, quar-
tale, semestrale și anuale.Domnii abonenti sunt rugați
a grăbi ou reînnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expediție
a foil.Abonamentele se fac prin
mandate postale și numai pentru
un timp, oare începe cu prima și
se termină cu ultima lunii, după
stilul vechiu.Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral . . . 7 fl. — cr.
Abonamentul trimestral . . . 3 fl. 50 cr.
Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.Este în interesul dlor abo-
nenti, ca adresele să fie însemnate
oât se poate de corect și legibil.Domnii abonenti vechi sunt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fâșiile, în
care li-s'a trimis „Tribuna“ până
acum.

Administrațiunea.

Noul recept.

(v.p.) Idealul Maghiarilor soviniști a fost și este maghiarizarea cu ori-ce preț a naționalităților de altă limbă. Toate încercările lor de până acum în direcțiunea aceasta au rămas însă zădărnice, și azi multă dintre corifeii lor au venit la convingerea, că maghiarizarea cu forța e o utopie, un vis nerealisabil. Urmarea firească ar fi, ca după acest complet fiasco, la care au ajuns Maghiarii, după cele mai înverșunate opintiri pe cari le-au făcut în cei din urmă 25 de ani, — să se abată la calea bună, și să se lase în pace cu limba lor, a cărei lipsă nu o simțim, a cărei trebuință nu o vedem motivată, și a cărei frumusețe nu ne încântă deloc.

Li-s'au făcut multe imputări Maghiarilor și din partea străinătății pentru silințele lor de maghiarizare, dar' nici aceste imputări, și nici rezultatul nefavorabil de până acum nu-i fac mai cuminți. Ei merg înainte cu maghiarizarea. Adecă nu cu maghiarizarea, ci ca să sune mai frumos și mai puțin vătămător pentru naționalitățile nemaghiare, — cu *consolidarea statului ungar*. Nu mai e dară vorba de maghiarizare cu forța; naționalitățile nu au să se teamă de nimica; e vorba de consolidarea statului, și de prefacerea lui în „stat unitar maghiar”. Noi, cari încă pricepem ceva, deși cam puțin din politică, zicem că asta ar fi tot una; dar' Maghiarii protestează sus și tare, pentru-că ei — cum zic — nu voesc să ne maghiarizeze! E sistem vechiu altcum sistemul acesta al Maghiarilor, de a salva principiul prin schimbarea numirilor. Văzurăm mai zilele trecute cum unul dintre cei mai de frunte bărbați ai lor zicea că la „urcarea” cuotei nu se învoeste odată cu capul și sub nici o condițiune — în dragul principiului; dar' dacă i-se zice „rectificare” în loc de „urcare”, votează și dinsul (firește din punga altora) 33²/₁₀ procente.

Expresiunea oficioasă a maghiarizării e deci astăzi: *consolidarea statului*. Pentru ajungerea scopului se caută și se folosesc mereu toate mijloacele posibile. Și fiindcă acestea nu sunt suficiente, s'a luat refugiul și la cele imposibile. Măiestrul care le inventează e cunoscutul scriitor maghiar *Bekszics Gusztáv*. Abia sunt câteva săptămâni de când ni-a spus acest arhiepiscop, într'o broșurică despre care am luat notiță și noi la timpul seu, că maghiarizarea, — pardon, „consolidarea statului” se va face cu cea mai mare înlesnire prin *colonsari*. Guvernul nu are decât să scoată pe Români, de pildă, din moșile lor strămoșesti, și să așeze în locul lor Maghiarii și Sécui. Români ducă-se unde știu!

Lumea soviniștă maghiară abia s'a fost recules din extasul în care căzuse la auzul și cetirea acestui plan genial, și eata că dl *Bekszics* vine și o suprinde cu altul, și mai genial.

De astă-dată nu e vorba de vre-o broșurică a dlui *Bekszics*, plătită bine din fondurile secrete și tipărită pe banii guvernului, ci de un articol al dsale, apărut în numărul de anul nou al guvernamentului „Pesti Hirlop”.

Acest articol conține planul „consolidării statului” nu numai pentru timpul cel mai apropiat, ci pentru întregul milleniu, numărul doi. Pentru-că dl *Bekszics* are darul de a vedea prin secolii înainte; ochii și mintea d-sale străbat prin vâul viitorului, și d-sale vede soarta neamului seu în perfectă lumină. Rasa maghiară are să stăpânească întreaga Europă, dacă guvernul maghiar va da ascultare sfatului dlui *Bekszics*!

De maghiarizare cu forța, sau cum îi zice d-sale, de „asimilare” s'a lăsat și dl *Bekszics*, pentru-că sistemul acesta de „consolidare” e prea anevoios. Merge încet treaba. Dl *Bekszics* a făcut socoteala. Are date statistice oficioase din cari se vede, că de când s'a început maghiarizarea, abia s'au putut „asimila” dintre Nemți 25 procente, dintre Slovaci 12 procente, ear' dintre Români 6.95 procente. Adecă la dreptul vorbind nici acestia nu s'au „asimilat”, ci au învățat limba ungurească, un lucru pe care dl *Bekszics* în cele din urmă, încă-l recunoaște. Ear' datele cele mai noue statistice ale dlui *Bekszics* cu privire la rezultatele maghiarizării sunt următoarele: între anii 1880 și 1890 numărul Slovacilor cari știu ungurește s'a urcat cu 2.57 procente, ear' al Românilor abia cu 1.24 procente. „E superfluu apoi a spune — zice dl *Bekszics* — că cunoașterea limbii maghiare încă nu însemnează asimilare, — îndeosebi nu la Români”.

Pe calea aceasta, și după receptul acesta, maghiarizarea, adecă consolidarea statului nu merge. Și de aceea dl *Bekszics* a inventat alt recept. Trebuie — zice d-sale — se căutăm ca să ni-se sporească neamul! Să ne înmulțim! asta e cea mai nouă devisa. Lucrul e foarte ușor și vine dela sine. Dl *Bekszics* vorbește și aci în cifre. Are date statistice că între anii 1880 și 1890 rasa maghiară s'a înmulțit cu 15 procente, până ce Români numai cu 8, ear' Slovaci abia cu 2¹/₂ procente. Ear' în cei din urmă cincizeci de ani, adecă dela 1840 până la 1890, tot pe baza datelor statistice oficioase, a constatat dl *Bekszics* că rasa maghiară a sporit cu 54.31 procente, până-ce Români s'au înmulțit numai cu 18 procente. Ergo, convingerea dlui *Bekszics* e, că dacă se va da mână de ajutor rasei maghiare, în câteva decenii se va înmulți astfel, încât va majorisa

naționalitățile nemaghiare, și nu va ave se se mai teamă de ele.

Domnul *Bekszics* nu și-a luat ostăneala să ne facă socoteala, cam câți vor fi ei de pildă peste cincizeci de ani. Ne-am spus dar' noi acestei grele operațiuni aritmetice, și am scos la iveală, că luând de basă sporirea Maghiarilor din ultimii 50 de ani, adecă datele folosite de domnul *Bekszics*, la anul domnului 2290, adecă peste 400 de ani vor fi pe fața pământului nu mai puțin decât 250 de milioane de Maghiari. (Oare unde vor încăpea toți?) Prin urmare, nu numai că „peste câteva decenii, rasa maghiară se va ridica deasupra naționalităților ca o falnică pădure deasupra tufelor”, cum zice domnul *Bekszics* în cunoscuta sa modestie, ci rasa maghiară în 400 de ani va ocupa cu voia lui Dumnezeu întreaga Europă, și poate — încă și satele dimpregiur.

Cum va fi aceasta cu puțință, nu o spune domnul *Bekszics*; dar' noi ni-o închipuim astfel:

Se știe că omul e făcut din lut. Lut se află destul în Ungaria. *Bánffy* ori urmașul seu se va adresa dar' lui *Edison*, sau altui inventator al secolului viitor, ca pe sepele statului ungar să-i inventeze o mașinerie cu care se pot face Maghiari din lut. Vorba e numai să umble și să vorbească ungurește. La muncă nu-i pune nime, pentru-că de muncă sunt bune naționalitățile nemaghiare. Și altcum acestea s'ar supăra, dacă guvernul maghiar nu le-ar folosi la nimica. Aflat odată secretul acesta, guvernul va ridica fabrici colosale prin toate părțile țerii, cu pagiuira statului pe ele, cu un steag unguresc și cu frumoasa inscripție făcută din litere de aur: „*Magyar fajfejlesztési gyár*” în cari de o parte se aruncă lutul brut, ear' de cealaltă parte se Maghiarii veritabili, împintenați și cu mustețele sucite!

Dar' guvernul maghiar va merge și mai departe „întru spriginirea sporirii rasei maghiare” cum zice domnul *Bekszics*; va pune pedepse grele pe femeile de naționalitate nemaghiară, cari vor cuteza să nască copii, până ce Unguroaicelor li-se va impune prin lege, că trebuie să nască. Și încă multe alte dispozițiuni salutare va lua guvernul lui *Bánffy* și celelalte multe următoare, ca rasa maghiară se

sporească tot cu câte 54.31 procente la 50 de ani.

Noi cel puțin, numai pe calea aceasta ne putem închipui sporirea înspăimântătoare (în forma iepurilor de casă), de care fantasează domnul *Bekszics*. Ori că apoi întreaga sa socoteala e făcută pe aceeași basă, pe care și-a făcut-o și Țiganca din povești, care găind lângă gard un ou de găină, a calculat cu cea mai mare precizie, că din ou va eși găină, aceasta îi va da atâtea ouă, din ele vor eși tot găini (cocoși nu-i trebuiau Țigăncii) și așa mai departe, astfel că în câțiva ani avea să devină milionară, dacă Țiganca din nefericire nu scăpa oul din mână, care s'a spart, ear' milionul s'a dus în pustii!

Un lucru se vede, că nu-l știe dl *Bekszics*, acela că datele la cari se provoacă sunt toate false, și astfel a te baza pe ele ar însemna atâtea cât a te „propti de o umbră”. Se știe, cum s'a făcut ultima numărătoare la anul 1890. Rubrica „naționalității” a fost cassată, și a fost înlocuită cu rubrica „limba maternă”, pe care apoi organele însărcinate cu „numerătoarea” populațiunii au umplut-o după placul lor, ear' nu conform adevărului. Acela care știa ungurește, a fost introdus în rubrica „limba maternă” cu „magyar”. În modul acesta s'a sporit apoi rasa maghiară cu 15 procente în decurs de 10 ani! Dar' în cele din urmă, chiar adevărate se fie datele dlui *Bekszics*; chiar adevărate să fie, că „rasa maghiară” a sporit în ultimii 50 de ani cu 54.31 procente: dl *Bekszics* ar trebui să știe, că aceste procente le-au dat Jidani, și acei străini, cari din interese personale au aflat de bine „a se asimila”, dar' cari mâne chiar, gata sunt a se asimila și cu Românii, cu Rușii ori Turcii. Sunt tot elemente deci cari din rasa maghiară nu fac parte.

Nu-și facă dar' dl *Bekszics* iluziuni prea mari, și lase-se de a mai zidi palate pe nășip și în vânt. Mult mai bine ar face dacă și-ar nota cuvintele marelui bărbat maghiar *Széchenyi István*, rostite la adresa lui *Kossuth Lajos*.

Széchenyi zicea:

— Kossuth voește să întemeze o Ungarie democratică, independentă, cu bombastica devisă: libertate, frățietate, egalitate! Că aceste stăruițe unde duc, voui spune cu câteva cuvinte! Ori succede ori nu succede!

FOIȚA „TRIBUNEI“.

DOREL.

— Novelă în epistole. —

De

Th. Avr. Aguletti.

XXII.

(Urmare și sine.)

XXII.

Feldioara, 25 Septembrie.

Mult iubite Dorel!

Cu multă amărăciune sufletească cetii dorita-ți scrisoare și tristeța mă cuprinsă cu totul... Tu la pat? Aceasta nu mi-ar fi putut trece prin minte! Și așa de tare m'am neliștit, încât câteva clipe n'am putut cugeta nimic... ear' mai în urmă primul gând mi-a fost să plec pe dată spre București, să vin la tine și să-ți alin, cât voi pute, suferințele. Dar', planul făcut într'o minută trebuia să se sfârșească tot așa de iute, — nu mi-a sosit pașaportul.

Te rog deci, până la revedere, să-mi socotești scrisorile mele, ca tot atâtea cuvinte de mângâiere, ce dacă le-aș vorbi, mai bine le-aș ști spune.

Liniștește-te, Dorel, și earăși îți zic liniștește-te. Uită. Uită că ai fost la Feldioara. Acopere cu un întunecos vâl iocana ei și... speră înainte, căci cel-ce speră să măntuește...

...Însă ca toată îngrijirea mea despre tine, o mână îmi vine, când cetesc că ești

desperat, că ești aproape „să mori”. Nu îți dau voie nici să cugeți la aceasta. Tu să mori? Nu e cu puțință. De ce te inferbești și-ți muncești singur mintea? De ce-ți faci gânduri negre? Cum? Cele scrise de mine au fost așa de aspre ca să te desprereze atâ?...

Încă odată îți zic: liniștește-te, iubite amice și... speră. Sunt atâtea lucruri de sperat într'această lume! Nu-ți face închipuiri, că ești pe moarte; acestea la nimic nu ajută. Sufletul când îți va fi bine, ușor îți-se va întrema și trupul. Fă... ca sosind eu în Mizil să te află sănătos.

Ai mei toți îți mulțumesc pentru salutări.

Eu, iubitorul tău amic, sărutându-te doresc să te găsec sănătos și trăind.

Tini.

XXV.

Mizil, 28 Septembrie.

Prea iubite și dorite amice!

Scrisoarea ta din urmă m'a găsit tot într'aceea desnađdejde, ce de atâtea vreme mă muncești și care mă va omori.

Am cetit-o cu drag. Ce bine mi-a părut că ai să vii în țeară, că ai să vii la mine, că am să te revăd în sfârșit cel puțin pe tine.

Îmi tot spui de speranțe. Tu știi bine că ele mi-au fost todeauna drage — dar' de geaba. Totuși am să sper. Voi uita-o. Nu-mi voi mai aduce aminte nici odată că am fost la Feldioara! Pe ziua de 1 Octombrie mi-am cerut strămutarea în București și mi-s'a făgăduit cu siguranță. Acolo, în acel

haos fără hotare, mă voi pierde cu totul. Gânduri nouă îmi vor naște, pe când cele vechi se vor primum și reforma. Îmi voi găsi alte iubite: literatura și știința. Voi face totul-tot, ca să nu mai fiu eu... Dorel va renaște. Nu poți crede, cât m'a mai înviorat această ultimă speranță!

...Pe aici e acum un timp foarte frumos. De câteva zile cerul n'a mai fost cu nori și soarele lucește ferbinte. E' cald. Frunzele îngălbinite au început să cadă, copacii să rămână goi, totul să se pregătească de iarnă. De ieri mai e nișel din casă. Am slăbit rău de tot. Totuși strămutarea mea la București multe îmi dă de sperat și de gândit!

Vino, dragul meu amic, vino cât mai curând. Să te ved și să-ți vorbesc despre ea... Știe ea că voi muri? Ei! dar'... să uităm. Uitasem că trebuie să uit totul... Oh! Feldioara, Feldioara!

...Nu mai știu ce să scriu, iubite Tini. Te aștept, te aștept la București. Acolo ne vom întâlni. Voi uita și voi spera... numai vino grabnic.

Nenorocitul tău amic

Dorel.

XXVI.

Feldioara, 30 Septembrie.

Scumpe amice,

M'a înveselit mult ultima ta scrisoare, aflând că te-ai făcut mai bine și că ai să vii în București. Ce bine mi-a părut de a fi earăși la olaltă.

Eu plec spre țeară în 2 Octombrie. Voi sta o zi prin Brașov, în interese familiare, apoi voi merge mai departe.

Până acum am fost ocupați cu adunatul recoltei care, anul acesta, a fost îndestulătoare. Încolo stăteam bine și te salutăm cu toții.

Eu sărutându-te îți zic... la revedere.

Tini.

XXVII.

București, 5 Octombrie.

Iubite Dorel,

Îți scriu din București, unde sunt de o zi și unde sunt departe de tot ceea-ce iubesc: de ai mei, de frumosul meu loc natal și de tine...

Te-am căutat pe unde stătea aiul trecut și unde credeam că ai să vii, — nu te-am găsit. Te-am căutat pela minister, unde bănuiam că ai să fi strănutat. — Așijderea nu te-am găsit. Ba încă am sflat că postul ce l'ai fost sperat tu s'a dat la altul. Ce este? Cum stă lucrul? Liniștește-mă și pe mine că tare nedumerit stă.

Îți trimit în alăturare invitația la nunta verșoarei. Va avea loc la 19 Octombrie, când sper a merge la olaltă.

Dar' deocamdată scrie-mi.

Tini.

XXVIII.

Mizil, 9 Octombrie.

Tini,

Sunt pe moarte... Cum să încep? Ce să-ți scriu? Cum să închei?... căci nici a gândi, nici a scrie nu mai pot...

Știi tu ce e turbarea? Știi tu ce e nebunia? Ah! mă sugrumă, mă sugrumă totul din giuru-mi. Elementele naturii și ale omenirii deslănțuitu-s'au asupra-mi, îngenunchiatu-m'au și în moment au să mă pună... Și eu care am crezut atâtea și atâtea într'această

lume! Prost și de o mie de ori nebun... Acum e prea târziu.

...Femeea?... perversă. Femeea?... trebuie strivită... Chiar când e copilă, e tot atât de veninoasă ca și cea mai periculoasă viperă...

...Lumea?... oh ce fătărnicie și spioală... înșelătorie!

De ce? De ce am fost așa de lesne încrezător? De ce n'am făcut și eu ca atâția alții?... Azi aș fi triumfat. Cu palavre și sireturi câștigi o femeie, cu lingușire și fătărnicie capeți un post. Nu cu merite, nu cu calități... nu există muncă, nu există cinste într'această lume. Nimic...

...Doamne, Doamne, fă-mă tare și deplin... să mai încep viața, de care mi-am bătut joc atât de mult prin ale mele naivități și iluzii! Ah! dulci iluzii... cum perit-ai una câte una! Cum desprinsu-văți dintr'al meu suflet, ca și frunzele ofilite dintr'un copac!...

...De-aș mai trăi... Am să-mi bat joc de toți și de toate, să-mi înșel, să mă cocotesc sus-sus și să-mi turtesc sub greutatea stăpânirii mele. Unde mi-s puterile? Unde ești suflete? Unde ești viață? De ce fugi de mine? N'am să mă răsbun nici-odată! N'am să înfrunt lumea! Oh! nebun, nebun...

...Mai rămâi viață, de ce fugi? Părăsește-mă și tu ca toți ceilalți? Suflete stai... mai avem de sperat...

Ce? Nimic... Ba da... Să mă răsbun... Tini, ce faci tu? Unde este ea?... Blăstăm asupra-vă... și ție iubito, și ție lume și vouă tuturor...

Și judecata mă părăsește! Nimeni nu mai e cu mine pe această lume!

Să luăm cazul cel mai bun și să zicem că succed; atunci întreaga națiune maghiară va face politică, o parte mai mică artă și știință, iar cealaltă e mai însemnată în viața unei națiuni, economia, care asigură supremația națiunii, va fi negleasă, pentru că națiunea nu o cultivează, nu o pricepe și nu are aplecare spre astfel de lucruri; întregul teren economic îl va scăpa dară din mâni și-l vor confiscă — *Jidani*. Pe această cale ei vor ajunge la averi și la putere, și Kossuth a întemeiat o Ungarie democratică, liberă și independentă — *pe seama Jidaniilor!*

E drept, că Kossuth nu a întemeiat o Ungarie democratică, independentă. Dar pentru aceea Jidani (crescămintul de 54.31 procente al rasei maghiare) totuși au pus mâna pe averi și pe putere, și dacă va merge tot ca până acum, în alți 50 de ani întreaga rasă maghiară va fi jidovită!

Asta e prorocia noastră; și viitorul va arăta că oare a noastră ori a dlui Beksiacs „cu falnica pădure de asupra tufelor” — e cea adevărată??!

Sibiul, 4 Ianuarie 1897 n.

Disolvarea Reichsrathului austriac. Ba deni voește să imiteze pe Bánffy și se închidă porțile Reichsrathului din Viena înainte de vreme. O știre venită din Lemberg — patria contelui Baden — ne spune că prim-ministrul austriac se ocupă serios cu disolvarea Reichsrathului și cu ordonarea alegerilor nouă, cari se vor face de astă-dată după noua lege electorală. Fie că știrea, în formă destul de pozitivă, vine din Galiția, se dă cu socoteala, că disolvarea se face la insistențele Polonilor, cari se tem, că agitațiunile puse la cale prin toate provinciile Austriei, întru crearea și întărirea partidului socialist-creștinesc, le vor răpi și lor teren de sub picioare. Disolvarea se va face după desbaterea și primirea bugetului, cam pe la finea lunii Ianuarie, iar alegerile se vor ține între 15 și 20 Martie, — astfel ca noul parlament austriac să se poată constitui încă înainte de Paști. Până la Paști Reichsrathul va avea de lucru cu constituirea și cu adresa-răspuns la mesajul de tron, iar după Paști se va începe desbaterea asupra proiectelor de lege referitoare la reînnoirea pactului cu Ungaria, și referitoare la „cuotă”. Tot atunci vor fi puse în discuție aceste proiecte și în parlamentul ungar.

Remaniere ministerială. Tot mai mult se vorbește de o schimbare în staul guvernului condus de Bánffy. Doi membrii actualului cabinet își vor părăsi locurile cât de curând și anume: baronul Dániel, ministru de comerț și Erdély, ministru de justiție. Primal va fi numit guvernor în Fiume, iar cel din urmă președinte la Curie în locul lui Szabó, care trece la pensie. Locurile lor le va ocupa Lang Lajos, la comerț și Czorda Bodog ori Emmer Kornél, la justiție. Afară de aceasta se va sistema încă și noul minister de comunicațiune, despre care am mai vorbit, — și al cărui titular are să fie Veres László.

...Bine. Fugiți... pieriți... amici, iubite, lume... ba nu, nu... rămâneți... toți cu bine...

Va peri numai nenorocitul
Dorel.

XXIX.
Mizil, 12 Octombrie.

Domnule Tini,
Ieri am fost chemat telegrafic, de proprietăreasă, lângă Dorel... E pe moarte. De 3 zile e și nebun. Aiurează într-una: aci strigă, tipă... aci plânge și oftează... Bietul meu nepot!

Numele matală e mereu pe buze-i. Vino, te rog... poate se va mai liniști. A vărsat atâta sânge, că nici nu cred să mai scape. Grăbește să-l găsești scufând. Te va cunoaște poate, că pe mine nu m'a mai recunoscut...

Încă odată, mă rog matală, vino grabnic.
Cu stimă:
C. P. Aldea.

XXX.
București, 13 Octombrie.

Scumpii mei,
Acum câteva zile am primit o scrisoare dela Dorel, pe care v'o trimit în alăturare. Azi mai primii una din partea unchiului seu. Earăși v'o alătur.

La noapte deci plec la Mizil, și numai de acolo — poate — măne dimineață voi lua drumul spre Feldioara.

Tini.
XXXI.
De-o oară sosit. La nuntă nu vin. De aseară Dorel trecut-a la cele eterne.

Tini.

Notăm, că toate acestea s'nt numai combinațiuni, făcute din partea ziarelor din capitală în decursul — sărbătorilor. Ca știre pozitivă nu se anunță din nici o parte.

Contele Kálnoky — ambasador. Se telegrafează din Londra, că *Deym*, actualul ambasador austro-ungar de pe lângă curtea regală din Anglia, va demisiona în curând, iar în locul seu va fi numit ambasador contele Kálnoky Gusztáv, fostul ministru comun de externe.

Procesul „Voinței Naționale”. Vineri era să se pertracteze înaintea Curții cu jurați din București procesul de calumnie intentat din partea fostului Metropolit Ghenadie atât „Voinței Naționale” cât și reposităi „Gazetei” din București. Spre scopul acesta P. S. S. Arhiepiscopul Ghenadie a sosit încă Joi seara la București și a descălecat la dl Fleva. În ziua procesului, dimineața, „Voința Națională” a adus însă următoarea declarațiune de retractare: — „Faptele și aprecierile publicate în „Voința Națională”, cari au dat loc la plângerea în calomnie a P. S. S. Arhiepiscopului Ghenadie Petrescu, fost Metropolit Primat, fiind întemeiate pe indicațiile Arhimandritului Damaschin Cernescu, aceste fapte și aprecieri nefiind adevărate, după-cum a recunoscut și Cuviosia Sa, subsemnatul dan această declarațiune. N. Ianovici”.

În urma acestei declarații, precum și în urma declarației arhimandritului Damaschin, dl C. Dișescu, în numele l. P. S. Sale a încuștințat pe președintele Curții cu jurați că nu mai stăruiește în judecarea procesului, iar fostul Metropolit-Primat a renunțat a se înfățișa la Curtea cu Jurați.

Tot astfel a declarat P. S. S. Arhiepiscopul Ghenadie, că nu stăruie nici pentru pertractarea procesului intentat „Gazetei”, care a încetat din viață, Curtea a dispus închiderea dosarului în ambele procese.

Dela Ligă. Comitetul secțiunii București a Ligei a convocat adunare generală pe Duminică 29 Decembrie v., pentru alegerea delegațiilor, cari vor trebui să reprezente secția în congresul Ligei, convocat pe 24 Ianuarie n. la București.

Chestiunea orientală și — Bánffy! *Pester Lloyd* dela 2 Ianuarie n. publică un articol despre acțiunea puterilor la Constantinopol, iar în special despre o audiență a lui *Nelidov* la sultan, care ar fi avut loc numai între acești doi, fără prezența vreunei alte persoane. *Nelidov* a vorbit — deși nu tocmai perfect — turcește. Ziarul spune între altele, că ambasadorul rusesc a adus în secret sultanului din partea Zarului „garanții pentru siguranța personală și pentru menținerea domniei padișahului”. Apețiând pe tema aceasta toate știrile și informațiunile despre acțiunea puterilor, eată pasagiul extrem de important, care ne-a inspirat titlul de mai sus:

„Principiul *status-quo* în Orient a fost proclamat mai întâiu (și *allererst*) de către ministrul-president baron Bánffy în parlamentul ungar la 21 Noembrie 1895 și încetat cu încetul s'au alăturat la acest principiu toate puterile”.

Am tradus cât se poate de fidel. Nu-i așa, că pe cetitori li-a apucat gâră de ris la citirea acestei gheșeftării ovrești? Și vedeți Bánffy le ia acestea în serios și se pune în posă cât se poate de caraghioasă. Și noi totuși nu-l ținem de așa — cum să zicem iute? — ci mai bine presupunem, că bine își dă el seama, de batjocura cuprinsă în rafineria ovrească, dar îi place nespus de mult să fie expus, fie și numai în formă de batjocură, ca „regulatorul chestiunii orientale”. Dacă s'ar ști, cu ce față veselă și plină de fumuri a mulțumit el ovreiașului pentru această reclamă și ce sumu-lită rotundă li-a avansat!

Dar dacă totuși cineva ar crede, că stăm în fața unei enunțațiuni foarte serioase cum dorește el însuși, atunci lumea va sta încă multă vreme sub impresiunea enormă a ei.

Aforisme politice.

— Una la să —

Nici o miserie nu e vreedată atât de extremă, ca ea singură numai se poate aduce la desperare o națiune mare. Nu morbul ci medicul, nu concursul întâmplător al unor împrejurări nefericite, ci singur numai mâna pernicioasă a guvernului poate aduce un popor întreg la desperare.

Junius.

Felicitările de Anul-Nou.

E us parlamentar, ca la schimbarea anului fiecare partid să-și felicite frunțașii, iar aceștia se facă declarațiuni de însemnătate asupra situațiunii politice. De acest us s'a ținut cont și anul acesta; s'au rostit multe vorbiri, mai lungi și mai scurte, dar declarațiuni de valoare și de însemnătate politică, cari ar pute fi discutate în presă, nu s'au făcut din nici o parte. Cei din opoziție s'au plâns earăși asupra loviturii ce li-s'a dat din partea liberalului guvern cărmuit de baronul Bánffy, iar cei dela putere s'au lăudat și tărăluit reciproc. O singură declarațiune însemnată și de actualitate s'a făcut din partea ministrului-prim a baronului Bánffy, și aceea referitor la „cuotă”. Baronul Bánffy a accentuat de nou, că țeara nu primește „dar” dela Austria, din ceea-ce, aceia cari știu să cetească printre șire, deduc, că prim-ministrul maghiar a dat majorității sale a înțelege, că „cuotă” trebuie urcată, adică „rectificată”.

Felicitările de Anul-Nou au decurs altcum în următorul chip:

Partidul liberal.

Mameluci s'au adunat toți în ziua Anului-Nou la orele 10 în localitățile clubului, ca să felicite pe baronul *Podmaniczky Frigyes*, președintele partidului. Vorbirea de felicitare a rostit-o deputatul *Terényi Lajos*, asigurându-l de sincera alipire a tuturor mamelucilor. *Podmaniczky* răspunde, întonând cu patos, că „poporul a adus judecată asupra activității noastre și a guvernului, împărțându-ne la ultimele alegeri de o învingere glorioasă”, — și mai desvoltând în treacă și următorul admirabil principiu, că „fiecare om constituțional dator este a-și supune convingerea sa voinței majorității” și termină cu un „eljen” strânic la adresa aderenților.

De aci toți au plecat spre palatul prim-ministrului, unde erau adunați deja magnații și comiții supremi. Când a apărut în mijlocul lor baronul Bánffy, însoțit de ceilalți colegi si sei, vicepreședintele dietei *Lang Lajos* a rostit o vorbire mai lungă de felicitare, accentuând că nu numai partidul liberal, ci chiar și conducătorul (Bánffy) a crescut în putere și în vază. Oratorul a mai accentuat necesitatea reformei administrative, reînnoirea pactului cu Austria, iar apoi a poftit pace și bucurie în familia ministrului-president.

După răspunsul sec și rece al baronului Bánffy, întreaga ceată mamelucescă s'a dus la președintele camerei deputaților, *Szilágyi Dezső*, pe care l-a bineventat deputatul *Vargits Imre*. *Szilágyi* a răspuns glorificând legăturile de bună înțelegere, cari există astăzi între națiune (fără maghiară) și coronă. Cu acestea șase vorbiri s'au terminat felicitările de Anul-Nou în partidul liberal.

Partidul național.

Șeful partidului național, contele *Apponyi Albert*, fiind absent din capitală, partidul l-a felicitat pe cale telegrafică; iar pe președintele *Horánszky Nándor* l-a bineventat deputatul *Hodossy Imre* în termeni aleși și calduroși.

Oratorul constată, că de mult se fac mereu încercări a arunca națiunea (tot cea maghiară) în brațele Austriei, dar Dumnezeu a scăpat-o până acuma de această pacoste. Aspirațiunile maghiare nu vor pute fi sugrumate nici în viitor. Dorește sănătate și putere președintelui.

Horánszky Nándor mulțumește pentru felicitare, aduce elogiul lui *Apponyi*, șeful partidului, căruia propune să i-se trimită felicitări pe cale telegrafică și încheie cerând sprigina partidului seu.

Partidul kossuthist.

Kossuth Ferencz asemenea era absent, și de aceea felicitările de Anul-Nou le-a primit președintele *Helgy Ignátz*. L'a felicitat *Juszt Gyula*, constatând, că guvernul nu are să se laude cu majoritatea sa, fiindcă această majoritate e aleasă cu cele mai uricioase mijloace. Partidul trebuie să înceapă dar' o energică mișcare pentru facetarea atrocităților electorale.

Helgy în răspunsul seu își animează partizanii să nu desperze pentru-că s'au împuținat în dietă; căci dacă din șapte membri, partidul s'a putut urca până la 103 membri, deputați în dietă, va s'ajunge și din actualii 50 membri la o majoritate în dietă.

A fost felicitat și vicepreședintele *Komjáthy Béla* prin graiul deputatului *Hentaller*, iar după răspunsul dat, s'au trimis telegrame de felicitare lui Kossuth și *Thaly Kálmán* și ceremonia s'a terminat.

Partidul ugronist.

Ugron a fost felicitat pe cale telegrafică, iar *Bartha Miklos*, vicepreședintele partidului prin graiul deputatului *Holló Lajos*.

În răspunsul seu *Bartha* accentuează, că la alegerile trecute a învins forța, puterea oficială, baionetele gendarmilor și banii. De unde a avut guvernul bani? Suspicionarea e generală, că banii li-a dat Austria. De ce nu protestează guvernul? Pentru-că de bună-seama combinația e temeinică. Promite, că partidul va începe o luptă energică afară de parlament.

Partidul poporal.

Ambii șefi ai partidului poporal, contele *Zichy Nándor* și contele *Esterházy Miklos Mór* au fost felicitati de Anul-Nou din partea partidului, prin abatele *Molnár János*, deputat în dietă. Ambii au îndemnat partizanii la muncă și la perseveranță, iar contele *Zichy* a vorbit ceva și despre naționalități, zicând cam următoarele:

„E imposibil să nu ne aducem aminte de alegătorii noștri, cari ne-au trimis aici, și ale căror interese datori s'ntem a le reprezenta. Dela cine am primit mandatele? Nu oare dela întreaga națiune maghiară, dela popor și dela toate naționalitățile de o potrivă? Noi cunoaștem inima poporului, cunoaștem sufletul concetățenilor noștri de limbă nemaghiară, am văzut cum se leagă ei de Dumnezeu, de credința și de naționalitatea lor. Dar am văzut și acea brutalitate ilegală, disprețul și dejosirea de care le împărtașesc autoritățile pe acestea naționalități, și ne-am minunat, că cu toate acestea nu am fost în stare să steargă din staul lor iubirea și alipirea către patrie.

Nu e dar' frasă goală când cerem să li-se facă dreptate, legitate și egală îndreptățire care înseamnă că ele s'nt tratate cu dispreț, dejosire și ilegalitate. Ni-se spune că avem aspirațiuni antinaționale când cerem drepturi, dreptate și ecuitabilitate pe seama tuturor naționalităților din țeară, așa după-cum interesele patriei ne deobligă a face. Dar greșită e presupunerea, că acest popor vecin va pute fi adus la urmă ca o mașină, că nici-când nu i-se vor deschide ochii, și păharul amărăciunii pe seama sa, nici-când nu se va umple! Răbdarea poporului încă are capăt, și e cu mult mai periculos a aștepta câștigarea drepturilor cu forța, decât a împlini dorințele juste. Dar' afară de aceasta, zdrobirea naționalităților, aruncarea lor în săracie și în miserie, nu e politică nici liberală nici națională dar' nici creștinească. Curentul îndreptat în contra naționalităților trebuie să dispară, și numai atunci vom pute vedea legăturile iubirii, pe cari le căutam...”

Atât aceasta parte a vorbirii, cât și partea referitoare la alegerile trecute, au făcut cea mai bună impresiune asupra deputaților aparținători la partidul poporal cari au adus ovațiuni calduroase șefului lor de partid.

Astfel au decurs dară în anul acesta felicitările de anul nou. Cu vorbiri multe, lungi dar' — lipsite de simbur. Parlamentul maghiar a încetat de mult a mai fi locul de întâlnire al espacitațiilor parlamentare, — iar cel actual a devenit cu adevărat un parlament de epigoni.

Dar' vorba aceea: fiecare țeară merită parlamentul și guvernul pe care-l are.

Rusia și Turcia.

Sub acest titlu *N. Fr. Presse* dela 31 Decembrie n. publică următorul articol:

Un prieten al ziarului nostru a avut prilegul, pe timpul sărbătorilor de Crăciun, a se întreținea cu un diplomat de înaltă treaptă și cunoscător exact al politicii rusești, despre chestiunea turcească și tendențele Rusiei. Prietenul nostru ne-a pus la dispoziție aceea parte a însemnărilor sale puse pe hârtie, care se poate da publicității. Eacă-o:

„Nu prea pricep — a zis omul de stat — fșptul, că majoritatea presei europene, în ciuda tuturor decepțiunilor, pe care le-a încercat în casuri analoge ca speranțele ei privitor la Turcia, a putut să creadă cu atâta siguranță în aducerea la îndeplinire a reformelor sub conducerea Rusiei. E într'adevăr așa de clar, că nici Rusia nici Turcia n'au interes real ca așa să se întâmple; ambelor le convine mai bine rămânând lucrurile așa cum s'nt. Negreșit, că pentru fiecare dintre ele din alt motiv. Vreau să vorbesc mai întâiu despre Turcia. În revista ce o fac peste ziare, găsec într'unele din ele, care de obicei s'nt bine informate, aprecieri false privitor la persoana Sultanului. Oamenii acestia prăvesc mult mai pe jos, de cum în realitate este, simțământul lui de independență și de suveranitate. Eu s'nt tare convins, că rîvna, cu care își dă aere a voi să consimtă

cu propunerile puterilor, nu este altceva decât rezultatul siguranței continue, că totuși nu se va întâmpla nimica. Eu așa cred, că dl *Nelidov* n'a adus cu sine nici un fel de instrucțiuni, care ar expune pe Sultan pericolului, a căde de astă-dată jertfă unei presupuneri greșite. (Că adevă aceste instrucțiuni ar fi ceva serios din partea Rusiei. R. „Trib.”)

„E însă mai mult decât lucrul în doindoin, că această dispoziție de spirit a Sultanului ar rămâne în același grad și atunci, dacă ar fi introdus în Turcia oare-care tutelă europeană de natură financiară ori politică; prin urmare Rusia ar lucra contra intereselor sale, dacă ea ar provoca în mod serios introducerea de reforme. Îmi pot închipui, că diplomații din Petersburg consideră de folositor din diferite motive, a da politicii lor aparențele contrarului, dar' eu s'nt tare convins, că presiunea Rusiei asupra Turciei, dacă se întâmplă paralel cu acțiunea celorlalte mari puteri, este numai fictivă și că Rusia lucrează după receptul *Penelopei*, adică *desface pe ascuns șesătura, pe care a ajutat a fi gătită în fața lumii*.

„În caracterul politicii turcești zace, că posedă cea mai mare pricepere și preveniență pentru o astfel de atitudine a Rusiei. Poți fi sigur domnule, că dacă Rusia și Turcia s'nt înțelese pe ascuns, întreaga Europa unită nu numai că nu va ajunge la nimica ci nici nu va observa, pentru-că treburile stau așa cum stau. Atât Rusii cât și Turcii au ajuns în măsură egală de perfecțiune în aptitudinea, de a trage pe sfioră diplomația europeană. Și nici nu se poate face ceva în contra acestei stări a lucrurilor, căci în fond, tendințelor de intervențiune englezească sau alte de acest fel le lipsește la ori-ce cas legitimațiune de activitate suficientă. Și pe lângă aceasta e secret cu desevărire public împregiurarea, că nu numai Engliera ci fiecare putere, când în numele umanității sau spre a fi restabilit dreptul de inseria în tractate europenești, stăruiește asupra intervențiunii contra Turciei, prin aceasta și întru aceasta grijește în picul rînd de trebile ei proprii.

„De altă parte, Rusia se găsește azi deja în pozițiunea celui *beatus possidens*. Celelalte puteri nu pot exopera absolut nimic pe lângă sublima Poartă fără concursul Rusiei ear' din contra Rusia este ori-și-când în pozițiune, de a-și realiza voința și planurile, dacă nu chiar față cu împotrivirea Europei întregi, dar' totuși fără să o fi întrebant pe aceasta mai înainte. În evenimentele din timpurile de pe urmă și cel mai puțin în cele-ce s'au petrecut între Franția și Rusia, eu nu găsesc motiv îndeajuns, care mi-ar pute călătina părerea, că Rusia, îndată ce va sosi momentul potrivit, va scoate pe malurile Bosforului trupe rusești în număr suficient, va oferi sultanului un tractat de garanție convenabil și după-ce și-o fi închis în modul acesta poarta ei de pe Marea-negră, va aștepta liniștit, că ce va face Engliera în vederea faptului împlinit, iar pe urmă se va deda cu toată puterea realizării planurilor sale asiatiche. Din drept lucru cu totul improbabil, că din cauza aceasta Engliera ar pute face Rusiei războiu; au trecut timpurile când Engliera ar fi fost în stare a ataca pe Rusia numai ea singură; iar' cât despre ajutor, Engliera nu l'ar căpăta, crede-mă domnule, că nici din partea Austro-Ungariei nici din partea Italiei, cel puțin un ajutor militar nu.

„Eu nu neg oare-care unite de vederi în tendențele anti-rusești ale politicii orientale a Englierei și Austro-Ungariei, dar' cred, că consecunța unei astfel de încercări de acțiune comună s'ar îndrepta totuși spre paguba Englierei, eventual prin'o înțelegere antemergătoare între Rusia și Austro-Ungaria, după modelul celei încheiate la Reichstadt privitor la Bosnia-Ertegovina, în direcțiunea spre Saionichi. Ear' cât pentru Italia, ea stă cu Rusia în ciuda tuturor denegărilor, în relațiuni de învoeală, prin care diplomații din Roma au lcat asupra lor obligamentul, a sta nemișcați când Rusia își va pune piciorul în Constantinopol, în schimbul unei mijlociri la Paris spre folosul Italiei. Astfel stând lucrurile, nici nu este de lipsă a lua în seamă gradul cel mare de îndemănare, pătrundere și pricepere de scopuri, prin care se disting diplomații din Petersburg, pentru a exclude presupunerea, că Rusia într'adevăr ar pute să-și deie mână de ajutor a periclita starea lucrurilor, care există acum spre folosul ei în Turcia și privitor la ea. Turcul însă se va abține de a lucra serios întru aducerea la îndeplinire a reformelor, care li-ar fi impuse de către celelalte puteri, nu numai în urma simțământului seu de suveranitate, ci mai încă și din alte motive foarte reale, care se țin de politica internă n statului seu. Pericol considerabil se ascunde într'adevăr în ori-ce amestec în afacerile interne ale unui stat așa alcătuit și așa special cum este cel turcesc.

Mai deunăzi cetii într'un ziar foarte potrivita observație, că adevărul Poarta, dacă într'adevăr ar voi să aducă la îndeplinire reformele, nu numai că ar substa propria sa autoritate în ochii supușilor și 'i-ar face pe acestia dizi, ci ar mai afla încă și pornirile latente de ură și pizmă ale poporului musulman; astfel că în modul acesta averea și viețea poporului creștine în Orient, ar fi expuse la mari primejdii. Și aceasta este de sigur un motiv ponderos, pe care îl ved încă de tot prea puțin accentuându-se în presă; ar trebui să se lucreze într'acolo, ca pe viitor aceasta să se întâmple în măsură mai mare decât până acum".

Ni-se pare, că această expunere precisă a situației, corespunde foarte bine cu realitatea. Fondul ei a fost de câteva ori prezentat întocmai de către N. Fr. Presse însăși, fără să fi fost alergat într'adins după diplomați ori oameni de stat. Dacă totuși a procedat astfel, ni-se pare-că a vrut mai mult să-i vadă vederile ei proprii confirmate și de către un "diplomat de înaltă treaptă și cunosător exact al politicii rusești".

Și dacă astfel stau lucrurile, ce concludiuni se pot trage? Ce perspectivă oferă situația în Balcani? Din care eventualitate se se tragă nădejdi, de pace ori războiu?

CRONICĂ

Sibiu, 4 Ian. n. 1896.

Dela Curtea română. AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Princesa Maria moștenitorii de tron ai României, au sosit Vintri seara la orele 9.25 în capitala României, descinzând la castelul Cotroceni. AA. LL. RR. au fost întâmpinați la gară de miniștri și prefectul poliției.

Crisa ministerială în România. „Epoca” ne aduce știrea că domni G. Cantacuzino, ministru de finanțe și C. Stoicescu, ministru de externe, au demisionat din cabinetul d-lui P. S. Aurelian, parte din cauza chestiunii metropolitane, parte din pricina altor neînțelegeri ivite în timpul din urmă între acești doi aderenți ai d-lui Sturdza și ceialalți membri ai guvernului român. Se crede, că numiții domni miniștri demisionați vor rămâne la posturile lor până după sărbători.

Act de caritate. Din București se scrie, că dl general Fotino a fost primit în audiență de către M. Sa Regina Elisaveta, și că d-sa a comunicat suveranei că decedata d-sale soție a lăsat 10.000 lei pentru societatea de binefacere Elisabeta de sub patronajul M. Sale Reginei. M. Sa a mulțumit în termeni cei mai calduși pentru această donație.

Licentiat distins. Din București ni-se scrie: Dl Vasile Th. Cancicov, membru în comitetul național studențesc și secretar al Ligii culturale, secțiunea București, a trecut cu un excelent succes teza sa de licență în drept. Teza tratează despre „Substituțiile în dreptul roman și român”.

Alegere de învățătoare. Din Hațeg ni-se scrie: Școala școlară a școlii comunale de fete din Hațeg, în ședința sa din 2 Ianuarie 1897, a ales de învățătoare pe d-na Eugenia Pop din Dobra. Atât conduita și pregătirea sa, cât și diligența și bogatele experiențe ale nou aleei îndreptățesc pe poporul român din Hațeg a spera, că își încredințează fetele pe o mână vrednică a unei învățătoare devotate cauzei școlare.

Un comerțiant român. Am fost anunțat într'un număr al „Tribunei”, că un comerțiant român caută o comună românească potrivită, unde să deschidă prăvălie. Spre marea noastră bucurie vro 15-16 oferte ni-au sosit din toate părțile țării. Se oferă comune mari, cu condiții foarte favorabile. Comerțiantul din vorbă dl Ioan Crăciun și-a ales comuna Vad (comit Făgărașului). După cum ni-se scrie din Vad, dl Crăciun și-a deschis deja de 8 zile prăvălia și îi merge bine și e mulțumit. În comună sânt și comercianți străini, și firește că aceștia nu-s de loc încântați de darul de crăciun, ce li-l-a făcut dl Crăciun.

Cu altă ocaziune vom arăta care sânt comunele, unde se așteaptă câte un harnic comerțiant român.

Repausul de Duminecă în România. Proiectul de lege privitor la repausul de Duminecă prezentat camerei române din inițiativă parlamentară va fi modificat, cu consimțământul guvernului, astfel: În comunele rurale repausul dominecal va fi până la orele 12 la amiază, iar în comunele urbane dela orele 12 la amiază înainte până Luni dimineața. Proiectul se va pune cât de curând la ordinea zilei în camera deputaților.

Dr. C. Lueger, renumitul șef al antisemitelor din Austria și vice-primarul Vienei a înștiințat camera advocațională din Austria-de-

jos, că abize de exercitarea advocaturii. La faptul acesta Lueger s'a văzut îndemnat de prea multele sale ocupațiuni.

Exit din temniță. Din Seghedin ni-se scrie, că în 31 Decembrie n. a fost liberat din închisoarea de stat de acolo domnul Nicolae Muntean, preotul din Henig, care a suferit două luni de osândă, pentru obicinuital pretext al agitațiunii. Cu ocaziunea aceasta d-sa ne roagă a da loc următoarei *Mulțumite*. Onoratelor redacțiuni ale ziarelor „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna”, „Dreptatea”, „Vulturul” și „R. Orăștiei”, cari au binevoit a-mi trimite zărele gratuit pe timpul dela 31 Octombrie până la 31 Decembrie n., cât am petrecut în temnița de stat din Seghedin, le aduc și pe această cale cele mai calde mulțumite! Faptul în adevăr creștinesc, de a cerceta pe cei din temniță, dacă nu în persoană, măcar prin cursorii sei, ceea-ce tulniind amintitele redacțiuni, mi-au ușurat mult greutatea situațiunii în care mă aflam. Seghedin, 31 Dec. n. 1896.

Nic. Muntean, preot.

Stoialovski — candidat de deputat. Faimosul agitator social-democrat Stoialovski, care se află în arest preventiv la Budapesta, e candidat de deputat în cercul Colomea (Galiția).

Insula științei. Universitatea din Catania a primit un rar și prețios dar dela marchizul *Grozzini*, consilier regesc italian: insula *Ciclopilor*. Această mică insulă zace în apropierea țărmului sicilian și periferia ei nu-i mai mare de un kilometru. Dar din punct de vedere științific e foarte prețioasă, pentru că întreagă nu-i decât o stâncă de bazalt, care se ridică din mare, pe care o acopere un stat gros de var și în acesta se află o mulțime de scoici, de melci, animale străvechi cu corp moiale și alte fosile. Universitatea din Catania făcea deja mai de mult cercetări pe insulă, iar acum va întemeia laboratoare și va desvêli întreagă comoara paleontologică ascunsă în pământul insulei.

Prietenia ruso-franceză. La Anul Nou *Tarul Rusiei* a adresat următoarea telegramă de felicitare d-lui *Felix Faure*, presidentul Republicii franceze: Din incidentul s'imbărbii anului pun temei pe aceea, că se-ți transmit cele mai sincere felicitări și ca atât în numele meu cât și al țarevnei să-ți exprim cele mai bune dorințe întru prosperarea Franței. Între suvenirile anului abia trecut vor rămâne neșterse pentru vecie acele zile pline de farmec, pe cari le-am petrecut în frumoasa d-voastră patrie. *Nicolae*.
Președintele Republicii franceze i-a răspuns cu următoarea telegramă: „M'au impresionat adânc cuvintele cu cari M. Ta mi-ai trimis felicitări și mulțumesc M. Tale, precum și M. Sale țarevnei, pentru simțămintele ce le păstrați față de Franța. Și noi ne aducem aminte cu mare satisfacere de petrecerea M. Tale aici și Te rog să primiți asigurarea dorințelor ce le păstrăm pentru fericirea M. Tale, a M. Sale țarevnei, a marei archiducese Olga și a Rusiei. *Faure*”.

Slujbă ungurească în loc de patafr. Din Alba-Iulia i-se comunică „Gazetei Transilvaniei” cu data de 1 Ianuarie următoarea știre tristătoare și îngrijitoare: „Preotul român ortodox Nicolae Cadariu, care de mai mulți ani a funcționat ca preot în comuna Hăpria, în protopopiatul Alba-Iulia, cu ziua de azi o intrat în serviciul statului, ca practicant salariat în cancelarie la gara căii ferate în loco. După învățătorii — profesori; după profesori — preoți. Tristă aparițiune! Sguduitor tablou! Unde zace rădăcina răului? Cine sânt chemați a-l extirpa? Este oare a se căuta vina în slăbiciunea desertorilor, în organizarea superioară, în popor, în cursule întinse din afară de corpul național, ori ca — horrendum dictum — în toate deodată?”.

Ziua natală a lui Gladstone. În 30 Decembrie n. și-a sărbătorit marele liberal Gladstone, pe moșia sa din Howarden, aniversarea de 87 ani a zilei natale. Celebruilabil, relativ foarte puternic și sănătos, a primit o mulțime de epistole și telegrame de felicitare din toate părțile lumii. Oficiul postal din Howarden a luat, ca în toți anii la 31 Dec. n., speciale dispozițiuni, ca să poată răbi cu ușura circulație.

Gladstone a ajuns cea mai înaltă etate între toți prim-miniștrii englezi din vremea din urmă.

Bucuria lui Don Carlos. Princesa Baetrix, a treia fică a mult cercatului Don Carlos, s'a logodit cu prințul Fabrizio Massimo. Notăm că în palatul tatălui acestuia s'a cunoscut aventuroasa princesă Elvira cu pictorul Folchi. Prințul Fabrizio Massimo s'a născut în 1868, la Roma.

Bastona în Rusia. Guvernorul rusesc din Mohilev *Dembovsky* a osândit pe un cetățean la 50 de bețe, deși în Rusia deja de mult a încetat pedeapsa corporală. Antistele cercual, căruia i-a încredințat guvernorul executarea acestei sentențe, a mers și mai departe în zelul său și a aplicat 100 de bețe osânditului. Nefericitul a făcut arătare și tribunalul a osândit pe antiste la 6 luni în temniță, pentru abuz de puterea oficioasă. Procurorul de stat a recuzat împotriva sentenței la senat, argumentând că executarea ilegală a sentenței nu învalvâ în sine numai abuzul de puterea oficioasă, ci și delictul împotriva siguranței personale. Senatul a nimicit sentența primei instanțe și a dispus nouă pertractare Secția administrativă a senatului va trage la răspundere și pe guvernor.

Nonagenarul fotei engleze. Lordul Alexandru *Milne*, cel mai bătrân admiral al fotei engleze, a decedat la Londra, în etate de 90 ani. El a fost numit admiral la 1772; la 1876 s'a retras în pensie.

Rudolf Falb, distinsul savant astronom și marele „profet” al zilelor critice de peste an, zace grav bolnav și în mare lipsă. Din Berlin s'a lansat un apel de colectă în favorul lipsitului bolnav.

Mulțumită publică aduce comitetul reuniunii femeilor române din Abrud și giur, doamnei Ana Gomboș, măritată cavaler de Ioanette, pentru marinosul dar de 90 fl. v. a. oferit reuniunii peste taxa statutară de membră fondatoare. Atotputernic să-i lungescă zilele vieții, spre a se bucura de fructele laudabile ale jertfe. Abrud, 1 Ianuarie n. 1897. Ana Filip, președintă. Alexandru Ciura, secretar.

Știri mărunte. În gara din *Hagen* (Vestfalia) s'au ciocnit alaltăieri două trenuri; 1 mort, mai mulți răniți. — Comuna *Kácsánd*, cercul *Nagyimbáhy*, a ars în mare parte alaltăieri; miserie mare. — În *Komárom* generalmeria a prins o bandă de 5 spărgători. — Archiducii *Otto* și *Ferdinand* au plecat în cel mai strict incognito la *Ajaccio*, pentru două luni. — Baroneasa *Hirsch* a donat institutului *Pastur* din Paris 2 milioane franci. — Negrul *Menelik* a acordat Sultanelui *Abdul Hamid II* ordul sigilului lui Solomon. — Căpitanul *Morles*, membru al tribunalului militar din Barcelona, care a osândit pe anarhiști s'a sinucis; motivele necunoscute.

VIEAȚA SOCIALĂ,
Petrecere în Boița.

Comitetul aragator invită la producțiunea teatrală-musicală, ce se va arangia Joi, în 26 Decembrie v. a. (a doua-zi de Crăciun) în sala cea mare a școlii rom. gr.-or. din Boița. Începutul la 7 ore seara. Venitul curat este destinat în favorul bibliotecii școlare din loc. Prețul de intrare: Locul I. de persoană 50 cr.; locul al II-lea: d persoană 40 cr.; locul al III-lea: 30 cr.; galeria 20 cr. NB. Oferte marinoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale publică

Programa:

1. „Revederea”, cor de G. Ștefănescu.
2. „Despre lux”, dialog de I. P. Reteaganu.
3. „Țiganul cu Rusul”, anecdotă de T. Speranță.
4. „Latina gintă”, cor. 5. „Cum se îmbogățesc Jidani”, dialog de I. P. Reteaganu.
6. „Mărirea strămoșilor”, declamațiune de G. Șion.
7. „Duminea cea mare”, cor de G. Ștefănescu.
8. „Limbă și lege”, dialog de I. P. Reteaganu.
9. „O dimineață pe Surul”, declamațiune de A. Murășan.
10. „Punga cu doi bani”, de I. Creangă.

II. „Nașterea lui Christos”, piesă teatrală în 4 acte de P. Băncilă. Personaele: Irod, împăratul Iudovilor; Malchu, servitorul lui Irod; Ozia, arhierul; Iosif, teslarul; Maria, soția sa; Îngerul. Cei trei păstori: Coridon, Artoon și Miron. Cei trei crai dela răsărit: Melchior, craiul Perșilor, Valtzar, craiul Babilonului și Gașpar, craiul Arabiei. 12. „O ce veste minunată”, cor. După producțiune urmează joc.

Petrecere în Oravița-rom,

Corul vocal ort.-rom. din Oravița-rom. invită la producțiunea, ce o va arangia în beneficiul fondului său, la 26 Decembrie v. 1896 (7 Ian. n. 1897) a doua-zi de Crăciun, în sala hotelului „Împăratul Austriei” din Oravița-română.

I. Programul:

1. „Cântul oșteanului rom.”, cor bărbătesc de Costescu.
2. „Frunzuliță”, cor mixt de Musicescu.
3. „România”, cor bărbătesc de Costescu.
4. „Stăncuța”, cor mixt de Musicescu.
5. „O declamație”
6. „Răsănetul”, cor mixt de Musicescu-Vidu.

II. „Drumul de fer”, testu într'un act de V. Alexandri. Personaele: Mama Balaj, jupâneasă bătrână: d-șoara A. Copie; Cocooni Matachi Nalbă, proprietar: dl C. Popovici; Adela, ficea lui Nalbă: d-șoara Fl. Cotirlă; Radu, inginer-topograf: dl I. Ifovici; Cocoana Caliopt, văduvă: d-șoara C. Cotirlă; Kir Manole, arndaș: dl Lazar; Manolachi, fiul său: dl I. Iana; Ioana, fată în casă: d-șoara I. Neda; Sava, tânăr țigan: dl I. Fara. După producțiune joc. Intrarea: Loc de șezut 50 cr. (seara la cassă 60 cr.); loc de stat 30 cr. Bilete de intrare se vënd în prăvăliile d-lor I. E. Teranu, I. Valceanu, G. Bogdanu și seara la cassă. Începutul la 8 ore precis.

Comitetul.

Adunarea generală a societății „Romania”.

Societatea academică social-literară „Romania” invită la a IV-a adunare generală, care va avê loc Marți în 5 Ianuarie st. n. 1897, în sala dela restaurant „Apollo”. München, Decembrie 1896. Pentru comitet: Constantin B. Kretzoiu, president; Ioan Iosif Școepol, secretar. Începutul la 8 ore seara.

Bibliografie.

Calendarul „Bibliotecii pentru toți” — pe 1897.

Toată lumea, la noi, cunoaște acum „Biblioteca pentru toți”, întreprinderea folositoare și amuzantă, care a avut atât succes, încât într'un an și jumătate a tipărit aproape 100 de cărți, care de care mai frumoasă și mai importantă. Zilele acestea a apărut și „Calendarul ilustrat” al „Bibliotecii pentru toți”, care este cea mai elegantă și bună publicație de acest fel. Într'adevăr, acest Calendar are 208 pagini de text, cu materia cea mai aleasă, are 23 de ilustrații perfect executate.

Materia acestui calendar se compune pe lângă nuvele, poezii, cugetări, snoave, anecdote, scris de autori ca: Andersen, André, Theuriet, Shelley, Jules Simon, Carmen Sylva, etc., din o parte călindaristică importantă: sărbători mobile, naționale, calendar judecătoresc, al școlilor, cronologie, capii statelor, tarife telegrafice, de bagage, tarife de călători etc., etc., și are și ilustrațiile următoare:

M. S. Regina Elisabeta, A. S. Principele Carol II., Independența României, I. Michellet, Al. Odobescu. Ioan Creangă, A. S. R. Princesa Maria și Princesa Elisabeta, Maica Domnului, Barbu S. Delavrancea, D. C. Olănescu, G. Ionescu Gion, Traian Demetrescu, C. I. Stănescu, Petre Dulfu, Popovici Binățeanu, Radu Rossetti, D. Rossetti, Max, Madona din Foligno, Dumitru Stănescu, Carol Müller, Tenyson, Ioan V. Sococ și Venus dela Millo. Un exemplar costă 32 cr. Trimis cu posta 35 cr. v. a.

Chestiuni de învățământ, un volum de 340 pagini; note asupra învățământului primar de d. A. Lupu-Antonescu, profesor și inspector al școlilor primare și normale. Cuprinde următoarele capitole:

Statul și învățătorul. — Alexandri și C. Negruzzi pedagogi. — Cartea de cetire. — Programa studiilor primare. — Cine, ce? — Un învățător iminos. — Negru pe alb: sărăcimea școlilor rurale, recrutarea învățătorilor, localurile, circumscripțiile școlare etc. — Conferențele didactice. — Cuceriri de Ruși. — Examelele particularilor. — Școala și școlarii. — Un document școlar: reformele propuse de consiliul general de instrucțiune din 1884. — O excursiune la țeară.

De vânzare la toate librăriile și la editorul H. Steinberg, strada Șelari nr. 18. Prețul 2 lei.

În „Editura cărților școlare” din Brașov a apărut: „Istoria patriei” în legătură cu evenimentele epocale din „Istoria universală” pentru școlile populare române, de Vasile Goldiș, profesor. Editura librăriei Nicolae I. Ciurea, Brașov. Prețul 25 cr.

Calendarul zilei.

5 Ian. v. 18 7

Iulian: S. M-ța Eugenia.
Gregorian: Telesfor.
Soarele: răsare 7.52, apune 4.08 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 4 Ianuarie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul inar 767.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului	
729.5	+ 0.4	+ 2.9	+ 0.9 - 3.4	S O

Din țeară 2 Ian. n. 9 ore dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	762	- 2.4	—	—
Sătmăr	713	- 4.8	SV	1
Cluj	764	3.4	S	2
Orșova	764	3.2	VS	3
Arad	763	- 1.1	NV	1
Panciova	762	- 3.7	SV	4

Sosiți în Sibiu.

În 4 Ianuarie n. 1897.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Dregicean cu familia din București și Szeghő din Budapesta, ingineri. Eppstein, voiajor din Berlin. Reichenberger, comerțiant din Steinbruch. Dr. P. Isaku, avocat din Sebeș-cășesc. Cordescu din Fofolea, C. Kuhn și K. Kuhn din Făgăraș, privateri.
Hotel „Maltzer”: G. Ermenegro din Boița, A. Sternkosch, monteur din Chemnitz. A. Haupt, privatier din Bistrița. I. Banciu din Agnita și E. Bian din Făget, economi. K. Hedrich, privatier din Lechnitz. Moskovits, întreprinzător din Timișoara. Neguș, profesor din Blaj. Schmidt, monteur din Budapesta.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Ian. n. 1897.

Semințe	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chillogr.		Prețul per 100 chillogr.	
		leia	pași	leia	pași
Grâu					
Bătăneac nou	77	8.05	8.15	78	8.15
Grâu dela Tisa	77	8.20	8.25	78	8.25
Grâu „Pesta”	77	8.15	8.20	78	8.20
Grâu de Alba-Reg.	77	8.25	8.20	78	8.20
„Bacsa”	77	8.25	8.30	78	8.30
Grâu ung. de Nord”	77	—	—	78	—
Săcără					
Orz		70-72	6.55	6.70	
de nutret		60-62	4.	4.37	
de vinare		62-64	5.10	5.90	
de bare		64-66	6.50	8.	
„Ovės”		59-61	5.70	6.90	
Cucuruz (porumb)		băncă,	8.45	3.50	
		de Litvea	3.30	3.45	
Meiu			11.75	12.25	
Hrișcă			5.80	0.6	
Grâu		Sept.-Oct.			
Cucuruz		Sept.-Oct.	8.25	8.2	
„Ovės”		Sept.-Oct.	5.93	5.9	
Produse diverse		Soluți			
Săm. de trif.		Lucernă ungurească	45	50	
roșie			30	40	
Oileu de rap.		rafinat	54	54.50	
Uns. de porc		dela Pesta			
„		dela țeară			
„		svântată	55	56	
„		născută			
Sân					
Prunc					
Lictar		șavens, sau	19	19.50	
„		bătăneac	17	17.00	
Miere		brută			
„		galbăni străcurată			
Ceară		de Rosenau			
S p i r t					
			Bani	Marți	
Brut, pentru rafinare			14.75	15.	
Rafinat, pentru comerțiantii mari			52.60	58.	
Brut, „			50.60	51.	

Cursul pieții din Sibiu.

Din 4 Ian. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.48	vând.	9.53
Lire turcești		10.80		10.70
Imperiali		9.51		9.55
Ruble rusești 100 a		126.65		127.
Galbeni		5.62		5.67
Napoleon-d'ori		8.50		8.55
„ (rusești)		9.48		9.53

Bursa de Budapesta.

Din 2 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%		122.50
„ „ 4%		95.75
„ „ val. cor. 4%		121.75
Imprimumul căilor ferate ung.		123.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)		123.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		104.
Bonuri rurale ung.		97.
„ croate-slavone		97.
Obligațiunile desp. regaliilor		109.10
Imprimum cu premiu ung.		152.
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		139.50
Renta de hârtie austriacă		100.50
„ de argint austriacă		100.75
„ de aur austriacă		

CONVOCARE.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlăgneana”, societate pe acții în Zlatna, se invită prin aceasta în virtutea §-ului 154 al legii comerciale la

adunarea generală constituantă,

care se va ține în Zlatna, **Sâmbătă la 27 Martie n. 1897** înainte de amiază la 10 ore, în localul școlii gr.-or.

Obiectele:

[3287] 3-3

1. Raportul fondatorilor.
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 100.000 coroane (50.000 fl. v. a.).
5. Alegerea comitetului de supraveghere.
6. Descărcarea fondurilor de responsabilitate normată în §. 152 al legii comerciale.

În sensul §-lui 155 al legii comerciale fiecare acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu poate exercita, ear, subscriitorii pot participa la adunare sau în persoană sau prin plenipotențiar.

Din ședința fondatorilor societății pe acții „Zlăgneana” ținută la Zlatna la 12 Decembrie 1896.

George Vișa,
președinte.

Emanuel Beșa,
notar.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ
compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hălyi de Apșa printr'un circular special.

„Sentinela” institut de eco-
nomii și credit ca societate
pe acții în Satul-nou (Siera
Vijal) efectuează toate ope-
rațiunile de bancă. După
depuneri spre multiplicare sol-
veste 6% și darea de venit.
Direcțiunea.

[2398] 16-20

„Tipografia”, soc. pe acț. în Sibiu.

Călimdarul LUMEI ILUSTRATE

e unicul în privința conținutului său
interesant și frumos. Chiar acelora,
cari nu obișnuiesc întrebuințarea călin-
darelor, încă le este folositor pentru
bogatul său cuprins de anecdote, pentru
partea umoristică, precum și pentru
povestirile și novelele sale. Pe lângă
aceasta conține

121 de ilustrații

care-i alcătuiesc o adevărată podoabă.
Între altele găsim familia regală, toți
ministrii, Flea, Delavrancea, Speranță
și ați 30 scriitori, ale căror opere
ocupă un loc de frunte în literatura
română.

Prețul acestui călimdar este numai
70 cr. — Se vinde cu același preț la
Librăria „Tipografiei”, societate pe
acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

„POESII”

DE

IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

Pentru fabricanți de Liqueur și pentru aceia, cari vreau să se facă
astfel de fabricanți, ofer

Specialități de esențe

nouă, cu trecere și cari aduc câștig.

Arangiamet complet pe seama fabricanților de liqueururi.

Prospecte și liste de prețuri franco.

Carl Philip Polak,

Fabrică de Specialități de esență.

Praga, Mariengasse nr. 18.

[3219] 1-20

La „Tipografia”, societ. pe acț. de Preotul Sebast. Kneipp.
în Sibiu, se află de vânzare: **CURA DE APĂ** Prețul 1 fl. 50 cr.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea
eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, ma-
ladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii utului și
ale organelor respiratoare etc.**

[1789] 100-100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid car-
bonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini
chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai,
Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit
propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul
dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu ajunsă în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei”.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI”,

pe 200 de aui din urmă (3 volume). Se poate procura cu **preț redus**. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în
loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opu întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul ungueresc-românesc”.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română,
elaborat ca proiect de A. T. Laurian și I. C. Massimu. Colaboratori Iosif Hodoș și
George Barițiu. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde *vorbele din limba română* străine prin originea sau forma lor,
precum și cele de origine înduioasă. Elaborat de A. T. Laurian și I. C. Massimu.
București 1871, 584 pagini numai 50 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrare al procurorului general și răs-
punsul prim-președintelui înaltei curți de cassațiune și de justiție la 16 August 1866
cu un apendice. București 1866, 57 pagini numai 10 cr.

Criticele „istorice” ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmanate — informațiune tipărită
ca manuscris de George Barițiu. Sibiu 1892. 22 pagini 5 cr.

Aotele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Tran-
silvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 8+ pag. numai 20 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiu 1891. 44 pag.
numai 20 cr.

Două raporturi de-ale acelor prefecți de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut
luptele cu insurgenții unguri până la reîntrarea trupelor imperiale în Transilvania. —
Sibiu 1884. 80 pagini numai 15 cr.

Opurile lui Caiu Cornelii Tacit, traduse de Gavriil I. Munteanu, director și profesor,
date în tipar sub auspiciile societății academice după încetarea din viață a traducē-
torului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politico de presă al diui George Barițiu,
redact. „Observatorului”, în cestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertrac-
tarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.